

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.461/2022. számú ügyben Szegeden, 2023. április 27. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a 19. sorszámu

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt5 ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a *Kecskeméti Törvényszék* 2022. március 4. napján kihirdetett *I.B.534/2018/144.* számú ítéletének Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottakra és Terhelt4 VII. rendű elítéltre vonatkozó részét

megváltoztatja:

terhelt2 II. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekményét közvetett tettesként, *folytatólagosan* elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] *minősíti.*

Terhelt3 IV. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekményét bűnsegédként, *folytatólagosan* elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] *minősíti.*

A Szolnoki Járásbíróság 12.B.699/2016/7. számú ítéletének a költségvetési csalás büntette minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit helyezi hatályon kívül, a további rendelkezések hatályon kívül helyezését *mellőzi.*

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottakra és Terhelt4 VII. rendű *elítéltre* vonatkozó részét *helybenhagyja* azzal, hogy Terhelt3 IV. rendű vádlott személyazonosító igazolványának száma: szám, Terhelt4 VII. rendű elítélt személyazonosító igazolványának száma: szám, a II., III., IV. rendű vádlottakat és VII. rendű elítéltet gazdasági társaság vezető *tisztségviselője* foglalkozástól tekinti eltiltottnak.

Mellőzi annak megállapítását, hogy a Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottak és Terhelt4 VII. rendű *elítélt* pénzbüntetésének átváltoztatása esetén egy napi tétel helyébe egy nap szabadságvesztés lép.

A másodfokú eljárás során felmerült 25.858 (huszonötezer-nyolcszázötvennyolc) Ft. bünygyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság Terhelt1 II. rendű vádlottat közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] és közvetett tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt halmazati büntetésül 2 év 8 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel, összesen 200.000,- forint pénzbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztési végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg azzal, hogy Terhelt1 II. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetés esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról akként, hogy egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

[2] Terhelt2 III. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] miatt 2 év 2 hónap szabadságvesztésre, 150 napi tétel, összesen 150.000,- forint pénzbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozata meg akként, hogy Terhelt2 III. rendű vádlott a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő szabadságvesztésre való átváltoztatásáról akként, hogy egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

[3] Terhelt3 IV. rendű vádlottat 2 rb. bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, egy esetben (4) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat, egy esetben (3) bekezdés b) pont 2. fordulat] és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre, 100 napi tétel, összesen 100.000,- forint pénzbüntetésre és 2 év gazdasági társaság vezető foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, annak végrehajtását 4 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtása elrendelése esetén Terhelt3 IV. rendű vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról akként, hogy ez esetben egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

[4] Megállapította, hogy a Szolnoki Törvényszék 1.Bpi.1195/2017/2. számú végzésével elrendelt perújítás alapos és Terhelt4 VII. rendű terheltre vonatkozóan a Szolnoki Járásbíróság 2017. január 31. napján jogerős 12.B.699/2016/7. számú ítéletét a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezés kivételével hatályon kívül helyezte és Terhelt4 VII. rendű terheltet közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. és 4. fordulat, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] és 2 rb. közvetett tettesként folytatódólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt

halmazati büntetésül 3 év 8 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel, összesen 200.000,- forint pénzbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg azzal, hogy abból Terhelt4 VII. rendű terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról akként, hogy egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép. Rendelkezett az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete terhelt 5 V. rendű és terhelt 4 VI. rendű vádlottak vonatkozásában elsőfokon jogerőre emelkedett.

[6] A törvényszék ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések kerültek bejelentésre, így az ügyészség Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű vádlottak, valamint Terhelt4 VII. rendű terhelt terhére súlyosítás érdekében, a kiszabott szabadságvesztés, közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás tartamának lényeges felemelése, Terhelt3 IV. rendű vádlott terhére súlyosításért, a szabadságvesztés és a foglalkozástól eltiltás tartamának lényeges felemelése, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése, valamint közügyektől eltiltás kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

[7] Terhelt1 II. rendű vádlott és védője egyezően elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében, Terhelt2 III. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében fellebbezett azzal, hogy a III. rendű vádlott védője utalt arra, hogy a felmentés érdekében bejelentett fellebbezés alapjául anyagi jogszabálysértés szolgál.

[8] Terhelt4 VII. rendű elítélt és védője egyezően az ítélet minden rendelkezése ellen fellebbezést jelentett be jogi és ténybeli okra hivatkozással.

[9] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség az ügyészség által bejelentett fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett azáltal, hogy a 2021. június 15. napján megtartott tárgyalást Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában olyan védő jelenlétében tartotta meg, akivel szemben a Be. 43. § (1) bekezdés f) pontja értelmében kizárási ok állt fenn. A rendelkezésre álló ügyiratokból megállapíthatóan ugyanis a büntetőügy nyomozása során 2016. március 3. napján személy meghatalmazta személy ügyvédet, amely meghatalmazás alapján személy ügyvéd eljár személy tanú 2016. március 3. napján tartott tanúkihallgatásán, majd ezt követően a nyomozás során 2016. június 8. napján Terhelt4 VII. rendű elítélt is meghatalmazta személy ügyvédet. A meghatalmazott védő a meghatalmazás alapján 2016. június 10. napján Terhelt4 VII. rendű elítélt kihallgatásán megjelent, majd ezt követően a VII. rendű elítélt védelmében védő meghatalmazott védő járt el.

[10] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a Be. 59. § i) pontja, illetve a Be. 43. § (1) bekezdés f) pontja alapján személy a fentiekre figyelemmel kizárt védő volt, erre tekintettel a 2021. június 15. napján beszerzett bizonyítékokat a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni.

[11] Észrevételezte a fellebbviteli főügyészség, hogy az elsőfokú ítélet jogi indokolásába tartozó keretjogszabályokra történő hivatkozással összefüggésben az elsőfokú ítélet jogi indokolása kiegészítésre szorul, és sérelmezte, hogy a törvényszék elmulasztotta az 1/1999. BJE határozatban foglaltaknak megfelelően annak vizsgálatát, hogy a keretjogszabályt kitöltő jogszabályi rendelkezési rendelkezések változása folytán a büntetőjogi védelem továbbra is fenn áll-e.

[12] Észrevételezte, hogy a törvényszék elmulasztotta Terhelt1 II. rendű vádlott terhére megállapított hamis magánokirat felhasználásának vétségét folytatólagosan

elkövetettnek minősíteni és kifejtette, hogy a törvényszék tévesen járt el, amikor Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű vádlottak, valamint Terhelt4 VII. rendű elítélt tekintetében a büntetést az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki, míg Terhelt3 IV. rendű vádlott vonatkozásában a törvényi minimummal megegyező tartamú szabadságvesztés büntetést szabott ki. Álláspontja szerint, a II., III. rendű vádlottak, valamint a VII. rendű terhelt vonatkozásában indokolt az iránydó büntetési tételkeret minimumát meghaladó, a középértéket alulról közelítő szabadságvesztés, hosszabb tartamú közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás kiszabása, míg Terhelt3 IV. rendű vádlott vonatkozásában hosszabb tartamú szabadságvesztés és foglalkozástól eltiltás kiszabása indokolt azzal, hogy az általa megvalósított cselekmény elkövetésének körülményeire és tárgyi súlyára nem volt indokolt a vele szembe kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése és szükséges vonatkozásában a közügyektől eltiltás kiszabása is. Összességében arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy Terhelt1 II. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekményét közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősítse, Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű vádlottal, valamint Terhelt4 VII. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást és közügyektől eltiltást súlyosítsa, Terhelt3 IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést és gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást súlyosítsa, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését mellőzze, a IV. rendű vádlottat közügyektől eltiltásra is ítélje. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit hagyja helyben azzal, hogy a foglalkozástól eltiltás helyes megnevezése valamennyi vádlott esetében gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás.

[13] Terhelt1 II. rendű és Terhelt2 III. rendű vádlottak védője a felmentés érdekében bejelentett fellebbezést visszavonta és csupán az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését tartotta fenn mind a II., mind a III. rendű vádlott vonatkozásában. Fellebbezésének indokolásához csatolta Terhelt1 II. rendű vádlott és Terhelt2 III. rendű vádlott beismerő nyilatkozatát, valamint hozzájárulását a bejelentett fellebbezés módosításához. A II. és III. rendű vádlottak védője fellebbezésének indokolásához igazolást csatolt arra vonatkozóan, hogy Terhelt1 II. rendű vádlott további 24.000.000,- forint, míg Terhelt2 III. rendű vádlott további 14.000.000,- forint vagyoni hátrányt megfizetett. Előadta, hogy terhelt5 I. rendű vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként értékelendő az immár 30.000.000,- forint vagyoni hátrány megtérítése, a bűnösséget beismerő vallomás tétele, megbánó magatartása, míg Terhelt2 III. rendű vádlott vonatkozásában a beismerő vallomás, a megbánó magatartás, az összesen 16.500.000,- forint vagyoni hátrány megtérítése. Álláspontja szerint ezen körülményekre, valamint Terhelt1 II. rendű és Terhelt2 III. rendű vádlottak rendezett családi körülményeire, illetve arra a tényre figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság terhelt5 I. rendű vádlottal szemben 30.000.000,- forint vagyoni hátrány megtérítésére figyelemmel végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki, annak ellenére, hogy az I. rendű vádlott nagyobb mértékű vagyoni hátrány okozásában vett részt és cselekmény elkövetésében is nagyobb szerepet játszott.

[14] Terhelt4 VII. rendű elítélt védője fellebbezésének indokolásában a bejelentett fellebbezését akként módosította, hogy elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában, míg másodlagosan a törvényszék által kiszabott büntetés enyhítését és végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását.

[15] Fellebbezésének indokolásában vitatta az alapügyben megállapított vagyoni hátrány mértékét és sérelmezte, hogy a perújítási eljárás során nem került kirendelésre igazságügyi könyvszakértő az alapügyben okozott vagyoni hátrány pontosítása érdekében.

Kifejtette, hogy tévesen járt el a bíróság, amikor a Terhelt4 VII. rendű vádlott vonatkozásában elrendelt perújítás alapján indult ügyet egyesítette a többi vádlottal szemben folyamatban lévő büntetőüggyel és véleménye szerint a Kecskeméti Törvényszék kijelölésével hatásköri és illetékességi összeütközés is keletkezett. Sérrelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a vádirat és ebből fakadóan a perújítási indítvány módosítását követően elmulasztotta a módosított indítvány másodfokú bírósághoz történő felterjesztését annak érdekében, hogy a módosított indítvány alapján kerüljön elrendelésre a perújítás. Ezzel összefüggésben utalt arra is, hogy bünszervezetben történő elkövetés mellőzése minősítési kérdés, amely azonban a perújítási eljárás eltérő céljára tekintettel nem csupán minősítési kérdés.

[16] Terhelt4 VII. rendű elítélt védője is utalt arra, hogy 2021. június 15. napján személy mint kizárt védő járt el. Álláspontja szerint azonban ezen eljárási szabálysértés a törvényszék ítéletének megalapozottságát is érintette, így szükséges a másodfokú eljárás során tárgyalás keretében az érintett tanúk törvényes védő jelenlétében történő kihallgatása. Utalt arra is, hogy mivel személy abban a nyomozásban is meghatalmazást kapott Terhelt4 VII. rendű elítélttől, amely – bár Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában megszüntetésre került – a perújítás alapját képezte, ezért a vezető védő továbbra is ügyvéd akitől az általa hivatkozott nyomozás során a VII. rendű vádlott a meghatalmazást nem vonta vissza, arra csak az alapügyben került sor.

[17] Vitatta, hogy Terhelt4 VII. rendű elítélt a terhére rótt cselekmények közvetett tettese lett volna. Álláspontja szerint a cég, valamint a cég_2 vonatkozásában az adómentesség objektív feltételei fennálltak, függetlenül az értékesítési láncban érintett más kereskedő szándékától, illetve az adóalany által végzett ügyletet megelőző, vagy azt követő másik ügylet csalárd jellegétől. Fellebbezésének indokolásában utalt arra, hogy a törvényszék jogszabálysértéssel fogadta el terhelt5 I. rendű vádlott tárgyaláson tett beismerő nyilatkozatát és téves volt az I. rendű vádlott ügyének elkülönítése is. Hivatkozott arra is, hogy a vád tárgyát képező húskereskedelem a vádbeli időszakot megelőzően is folyt már, abba Terhelt4 VII. rendű elítélt 2011. januárjától 2014. év elejéig vett részt. Hivatkozott arra, hogy Terhelt4 VII. rendű elítélt a nettó beszerzési áron 10 forint/kilogramm hasznót realizált, az áfa összege nem került hozzá, azzal nem gazdagodott. Az eljárás során 33.506.000, - forintot megtérített, amivel mindazt a gazdagodást befizette, amelyet a cselekménnyel kapcsolatban realizált.

[18] Álláspontja szerint mindezekre figyelemmel a Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában elrendelt perújítás alaptalan, így azt el kellett volna utasítani. Kifejtette, hogy mivel Terhelt4 VII. rendű elítélt közvetett tettesi magatartása nem állapítható meg, bűnsegédként történő elkövetés esetén pedig nincsen törvényi egység az alapügyben szereplő jogerős ítéletben megállapított bűncselekménnyel, ezért a perújítás nem is lehet alapos.

[19] Az enyhítésre irányuló fellebbezésével összefüggésben előadta, hogy Terhelt4 VII. rendű elítélt tanúvallomása tette lehetővé az ügyben szereplők cselekvőségének, viszonyrendszerének feltárását, ami nyomatékos enyhítő körülményként értékelendő. Hivatkozott az igen jelentős időmúlásra és az eljárás elhúzódására is. Álláspontja szerint Terhelt4 VII. rendű elítélt elkövetéskori büntetlen előéletére, bűnsegédi magatartására és a jelentősnek minősülő befizetésre tekintettel, vele szemben csupán minimális büntetés kiszabása indokolt. Utalt tovább arra, hogy a VII. rendű vádlott az elsőfokú ítélet meghozatalát követően további 30.506.000, - forint vagyoni hátrányt térített meg, így másodlagos indítványa Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása volt.

[20] A II. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásához mellékletként csatolt Terhelt4 VII. rendű vádlott 27.000.000, - forint, majd további 3.506.000.- forint vagyoni hátrány megtérítésére vonatkozó igazolást.

[21] A fellebbezési nyilvános ülésen Terhelt1 II. rendű és Terhelt2 III. rendű vádlottak védője fellebbezésének írásban előadott indokolásával azonosan szólalt fel.

[22] Terhelt3 IV. rendű vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen előadta, hogy a törvényszék által a IV. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés törvényes, arányos és a belső arányosság követelményeinek is megfelel, így az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta a IV. rendű vádlott vonatkozásában.

[23] Terhelt4 VII. rendű elítélt védője a nyilvános ülésen fellebbezésének indokait az írásban előterjesztettekkel azonosan adta elő.

[24] A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezések irányára tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlott és Terhelt4 VII. rendű terhelt vonatkozásában a tényállás I. pontját a Be. 590. § (1), (2) és (1) bekezdések alapján teljeskörűen felülbírálta, míg az elsőfokú ítélet II. tényállási pontja vonatkozásában a Be. 590. § (3)-(5) bekezdései szerint, Terhelt3 IV. rendű vádlott tekintetében az ügyészségnek a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján bejelentett fellebbezésére tekintettel korlátozott terjedelemben bírálta felül.

[25] Ezen felülbírálat során az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely az ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezné.

[26] Osztotta azonban az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, amely szerint, a 2021. június 15. napján megtartott tárgyaláson Terhelt4 VII. rendű vádlott vonatkozásában a Be. 43. § (1) bekezdés f) pontja alapján, figyelemmel a Be. 59. § i) pontjára is kizárt védő járt el a fellebbviteli főügyészség átiratában részletesen ismertetett körülményekre tekintettel. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a 2021. június 15. napján megtartott tárgyaláson beszerzett bizonyítékokat így tanú_tanú_2, tanú_3, tanú_4, tanú21, tanú5 és tanú_6 tanúk vallomását a Be. 167. § (5) bekezdése alapján a bizonyítékok köréből kirekesztette. A másodfokú bíróság – egyetértve e körben is a fellebbviteli főügyészséggel – azt állapította meg, hogy a fenti bizonyítékok kirekesztése ugyanakkor nem eredményezte a törvényszék által megállapított tényállás megalapozottságát, figyelemmel arra, hogy Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában a tényállás megállapítása ezen túlmenően további számos bizonyítékon alapult, így a vádlott-társak Terhelt4 VII. rendű elítéltre nézve is terhelő tartalmú vallomásai, az adóhatósági iratok, a külföldi jogsegély keretében beszerzett adatok, egyéb okirati bizonyítékok, a szállításokban és a húsok átpakolásában részt vett személyek tanúvallomásain és egyéb iratokon alapult.

[27] Nem osztotta ugyanakkor az ítéltábla Terhelt4 VII. rendű elítélt védőjének azon álláspontját, hogy a perújítás alapjául szolgáló – a VII. rendű elítélt vonatkozásában megszüntetett – nyomozás során adott meghatalmazás alapján a védelemből ki nem zárt személy a jelen eljárásban vezető védőnek tekintendő. A Be. 45. § (5) bekezdése alapján a meghatalmazás hatálya – ha a meghatalmazásból más nem tűnik ki – a perújítási eljárásra is kiterjed. Terhelt4 VII. rendű elítélt az alapügyben 2017. január 31. napján megtartott tárgyaláson becsatolt meghatalmazáson nem csupán meghatalmazta védelmének ellátásával védő ügyvédet, hanem egyben visszavonta a személy részére adott meghatalmazást is. Ekként az alapügyben egyetlen védője védő lett, és az alapügy folytatásának minősülő perújítás elrendelését követően a VII. rendű elítélt nem adott újabb meghatalmazást személy részére. Helyesen járt tehát el az elsőfokú bíróság, amikor eljárása során a tárgyalásra Terhelt4 VII. rendű elítélt tekintetében védőt idézte és a védőnek kézbesítendő iratokat neki kézbesítette.

[28] Az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a tényállás felderítési feladatának eleget téve a vád tárgyát képező releváns tények vonatkozásában a szükséges körében és mélységben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ennek során beszerzett részben

egymást támogató, részben egymással ellentétes tartalmú bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte. Ennek során igen alapos, részletes, az iratoknak megfeleltethető és logikus indokát adta annak, hogy Terhelt4 VII. rendű elítelt bűnösséget tagadó vallomását milyen okok alapján vetette el és a tényállást miért a fentebb már hivatkozott bizonyítékokra alapította.

[29] A Be. 167. § (4) bekezdésére figyelemmel a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ebből fakadóan a bizonyítékok értékelése a bizonyítást lefolytató elsőfokú bíróság feladata, amely ezzel kapcsolatos tevékenységének csupán azt képezi korlátját, hogy a bizonyítékértékelő tevékenységnek valamennyi lényeges bizonyítékra kiterjedőnek, ügyiratszerűnek és logikusnak kell lennie. Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége megfelelt ezeknek a kritériumoknak, ebből következően a másodfokú bíróságnak nincs törvényes lehetősége a bizonyítékok eltérő értékelésére. Erre figyelemmel a Terhelt4 VII. rendű elítelt vonatkozásában a perújítás elutasítása érdekében bejelentett, lényegét tekintve a bizonyítékok értékelését támadó fellebbezése eredményre nem vezethetett.

[30] Nem osztotta a másodfokú bíróság Terhelt4 VII. rendű elítelt védőjének az eljáró bíróság legitimációjával és a perújítási indítvány módosításával kapcsolatos aggályait sem. Az ügyek egyesítésével kapcsolatban a Kecskeméti Törvényszék ítéletének [5] bekezdésében megfelelő indokokra hivatkozott azzal, hogy az [5] bekezdés első sorában szereplő bíróság helyesen a Szegedi Ítéltábla.

[31] Ahogyan arra a törvényszék ítéletének [6] bekezdésében utalt, az ügyben a Szegedi Ítéltábla által a Kecskeméti Törvényszék került kijelölésre, így az illetékességi összeütközésre történő hivatkozás téves.

[32] Terhelt4 VII. rendű elítelt vonatkozásában a perújítás elrendelésére alapvetően két okból kifolyólag került sor. Egyrészt az ügyészség álláspontja szerint az alapügyben elbírált költségvetési csalás büntetével törvényi egységben álló cselekményrész tekintetében megállapítható volt a bűnszervezetben történt elkövetés mint a büntetéskiszabást lényegesen befolyásoló körülmény, másrészt pedig az alapügyben megállapított elkövetési értékhez képest jelentősen nagyobb elkövetési érték vált megállapíthatóvá, amely a minősítést is érinti, s mindezek alapján valószínűsíthető a jelentősen súlyosabb büntetés kiszabása. Erre figyelemmel, önmagában az a körülmény, hogy a perújítás kettő hivatkozott indoka közül a módosuló ügyészi álláspontra tekintettel, az egyiket az ügyészség már nem tartotta fenn, nem eredményezi azt, hogy az eredetileg elrendelt perújítás a fenntartott további ok alapján ne lehetne folytatható.

[33] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a rendelkezésre álló ügyiratok tartalma alapján a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján csupán annyiban helyesbítette, hogy az ítélet [5] bekezdés első sorában szereplő bíróság megnevezése helyesen a Szegedi Ítéltábla és annyival egészítette ki az ítélet [82] bekezdését, hogy Terhelt4 VII. rendű elítelt az alapügyben megállapított vagyoni hátrány összegére is figyelemmel mindösszesen 319.582.415, - forint vagyoni hátrányt okozott. Terhelt4 VII. rendű terhelt az általa okozott vagyoni hátrányból összesen 33.506.0000, - forintot megtérített.

[34] A [83] bekezdést kiegészítette azzal, hogy Terhelt1 II. rendű vádlott az eljárás során összesen 30.000.000,- forint vagyoni hátrányt megtérített, míg a [85] bekezdést azzal, hogy Terhelt2 III. rendű vádlott az eljárás során összesen 16.500.000,- forint vagyoni hátrányt megtérített.

[35] A törvényszék által megállapított tényállás a fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel a felülbírálat alapját képezte.

[36] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen következtetett Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére és Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában helytállóan állapította meg, hogy a perújítás alapos.

[37] A törvényszék Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű és Terhelt3 IV. rendű vádlottak által elkövetett bűncselekményeket túlnyomó részt a törvénynek megfelelően minősítette, azonban Terhelt1 II. rendű vádlott és Terhelt3 IV. rendű vádlottak terhére megállapított közbizalom elleni bűncselekmény tekintetében a jogi minősítés körében értékelés nélkül hagyta azt, hogy több bevallási időszakot illetően, több okirat felhasználásával került sor valótlan tartalmú adóbevallások benyújtására. A Kúria 36. számú Büntető Kollégiumi véleménye szerint a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha hamis, hamisított, vagy valótlan tartalmú ugyanazon, vagy több magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének megváltoztatásának, vagy megszűnésének a bizonyítására többször használják fel és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak.

[38] Jelen ügyben Terhelt1 II. rendű vádlott esetében a cég_2 a megtévesztés eredményeként ugyanazon adójogviszony keretében egymást követően több bevallási időszakban, több valótlan tartamú áfabevallást nyújtott be, míg a tényállás II. pontja szerint terhelt5 I. rendű vádlott a cég1 2013. első- és második negyedévére vonatkozó adóbevallásaiban szerepeltette Terhelt3 IV. rendű vádlott cégének a cég_3-nek fiktív számláit. Erre tekintettel az ítéletábra Terhelt1 II. rendű vádlott terhére megállapított közbizalom elleni bűncselekményt közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §], míg Terhelt3 IV. rendű vádlott terhére megállapított közbizalom elleni cselekmény bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősítette.

[39] Ami a Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű és Terhelt3 IV. rendű vádlottak terhére megállapított költségvetési csalás bűntettét illeti, az ítéletábra osztotta az elsőfokú bíróságnak a közvetett tettességgel kapcsolatban kifejtett álláspontját. Az irányadó tényállás szerint a cég-től és a cég_2-től ténylegesen nem a szlovák cégek részére, hanem a cég_4, a cég_5, a cég_3, valamint a cég_6 részére kerültek a húsaruk megvásárlásra, azok tényleges rendeltetési és felhasználási helye Magyarország volt. Erre figyelemmel a vágóhidaknak az értékesítés során a belföldi értékesítés alapján általános forgalmi adót kellett volna felszámolnia. Terhelt1 II. rendű vádlott Terhelt4 VII. rendű terhelttel közösen megtévesztette az üzletkötés során a cég és a cég_2 képviselőjét a valódi vevő személyével kapcsolatban, ekként a közösségen belüli értékesítés látszatát keltették annak érdekében, hogy a húsarukhoz nettó áron jussanak hozzá. Az elsőfokú bíróság által ebben a körben kifejtettekkel az ítéletábra maradéktalanul egyetértett.

[40] Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszéknek a bünszövetséggel és az üzletszerű elkövetéssel kapcsolatos álláspontját is, azonban a törvényszék ítéletének [262], valamint [266] bekezdésében kifejtettek helyesbítésre szorulnak.

[41] Az elsőfokú bíróság tévesen utalt arra, hogy a vádlottak vonatkozásában a bünszervezet azért nem állapítható meg, mert az ügyben feltárt szervezetségi fok nem merítette ki a bünszervezet törvényi kritériumait, hiszen az általa vázolt elkövetés pontosan a feladatok megosztására, a szervezett elkövetésre utal. Ugyanakkor helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlottak nem bünszervezetben követték el a terhükre rótt bűncselekményt, tekintettel arra, hogy a működésük nem volt konspiratív. Az irányadó tényállás szerint a cég és a cég_2 megtévesztése érdekében a szlovák cégek szerepeltetése mindenképpen szükséges volt a bűncselekmény elkövetéséhez, az ügyletekben résztvevő cégek változtatására nem abból a célból került sor, hogy ezáltal a bűncselekményt nehezebb

legyen felderíteni, hanem a vádlottak közötti személyes kapcsolatok változása miatt. Az elkövetés során a feltétlenül szükséges cégeken kívül további szükségtelen, csak a felderítést megnehezítő cégek nem kerültek beiktatásra, és a működésük során egyébként sem voltak konspiratív elemek feltárhatók, ezért a konspiratív működés hiánya miatt nem jött létre bűnszervezet.

[42] Tévesen utalt az elsőfokú bíróság az ítéletének [266] bekezdésében arra, hogy a módosult bűnszervezeti fogalomra figyelemmel vált kedvezőbbé a vádlottak esetében az elbíráláskori büntető törvény, tekintettel arra, hogy a bűnszervezet új fogalmi meghatározása nem szűkítette érdemben a bűnszervezet megállapításának lehetőségét.

[43] Ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség is utalt, az elsőfokú bíróság elmulasztotta annak vizsgálatát az 1/1999. BJE követelményeinek megfelelően, hogy a keretjogszabályt kitöltő jogi normák változása folytán a büntetőjogi védelem változatlanul fennáll-e, ezen vizsgálatot a másodfokú bíróság elvégezte és azt állapította meg, hogy abban változás nem következett be.

[44] Ami Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában elbírált perújítást illeti, az elsőfokú bíróság a korábban már kifejtettekre figyelemmel helytállóan jutott arra az álláspontra, hogy a perújítás alapos, hiszen az alapügyben megállapított vagyoni hátrányhoz képest, amely 5.980.939,- forint volt, a perújítás eredményeként Terhelt4 VII. rendű vádlott vonatkozásában 319.582.415,- forint vagyoni hátrány okozása került megállapításra, s ebből következően Terhelt4 VII. rendű terhelt költségvetést károsító cselekménye az alapügyben megállapított minősítéshez képest jelentősen súlyosabban minősül, hiszen az alapügyben megállapított költségvetési csalás büntette egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg a perújítás eredményeként a törvényi egységre figyelemmel alkalmazandó minősítés alapján, a költségvetési csalás büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, s ennek alapján lényegesen súlyosabb büntetés kiszabása vált szükségessé. Helyesen jutott tehát a törvényszék arra az álláspontra, hogy a perújítás alapos, azonban az ezzel kapcsolatos rendelkezése részben téves, hiszen Terhelt4 VII. rendű elítélt bűnössége kimondásra került az alapügyben, amelyben változás nem következett be – a perújítás nem is azt célozta –, csupán a költségvetést károsító cselekmény minősítését kellett a perújítás eredményeként megváltoztatni, illetve a perújítás eredményeként bűnösségét megállapítani további 2 rb. közvetett tettesként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §], valamint a megváltozott minősítésre figyelemmel lényegesen súlyosabb büntetést kiszabni.

[45] Erre tekintettel téves volt az elsőfokú bíróságnak azon rendelkezése, amely szerint, az alapügyben hozott Szolnoki Törvényszék 12.B.699/2019/17. számú ítéletét a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés kivételével hatályon kívül helyezte, hiszen ténylegesen a költségvetési csalás büntette minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezésének volt helye. Ezért az ítéltábla a Szolnoki Járásbíróság 12.B.699/2016/7. számú ítéletének a költségvetési csalás minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit helyezte hatályon kívül, míg a további rendelkezések hatályon kívül helyezését mellőzte.

[46] Ami a büntetést kiszabását illeti, az elsőfokú bíróság Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottak és Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában egyaránt helytállóan utalt ítéletében a büntetések kiszabása során irányadó középértékre, ugyanakkor az általa megállapított bűnösségi körülmények – részben az elsőfokú ítélet óta történt megtérítésekre figyelemmel – részben Terhelt1 II. rendű és Terhelt2 III. rendű vádlott fellebbezési eljárás során tett nyilatkozatára figyelemmel kiegészítésre, illetőleg helyesbítésre szorul.

[47] Terhelt1 II. rendű vádlott esetében enyhítő körülményként az értékelendő, hogy egy nagykorú gyermeke tartásáról gondoskodik, az okozott vagyoni hátrányból 30.000.000,- forintot térített meg, a bűncselekmény elkövetését megbánta, míg további súlyosító körülmény vonatkozásában a hamis magánokirat felhasználása tekintetében a folytatólagos elkövetés.

[48] Terhelt2 III. rendű vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként értékelte az ítéltábla, hogy a cselekmény elkövetését megbánta, illetve az immáron 16.500.000.- forint megtérítését.

[49] Megjegyzi az ítéltábla, hogy Terhelt1 II. rendű és Terhelt2 III. rendű vádlottak vonatkozásában a beismerő vallomást nem vette enyhítő körülményként figyelembe, hiszen az ezzel kapcsolatos nyilatkozatuk megtételére csupán a másodfokú eljárás során került sor, olyan időpontban, amikor az már a bíróság munkáját semmilyen módon nem segítette.

[50] Terhelt3 IV. rendű vádlott esetében további súlyosító körülményként értékelte a másodfokú bíróság a tényállás II. pontjához kapcsolódó költségvetési csalás büntette tekintetében a minősítést megalapozó értékhatár felső határához közeli értékre történő elkövetést, valamint a hamis magánokirat felhasználása vonatkozásában a folytatólagos elkövetést.

[51] Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában mellőzte a másodfokú bíróság a felderítő jellegű tanúvallomások enyhítő körülményként történő értékelését, figyelemmel arra, hogy a VII. rendű vádlott mindvégig tagadta a bűnösségét. Terhelt4 VII. rendű elítélt esetében a további befizetésekre figyelemmel a másodfokú bíróság a 33.506.000.- forint vagyoni hátrány megtérítését vette enyhítő körülményként figyelembe.

[52] Az így kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel azt állapította meg az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy Terhelt1 II. rendű és Terhelt2 III. rendű vádlott, valamint Terhelt4 VII. rendű elítélt vonatkozásában a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés büntetés, pénzbüntetés, közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás kiszabásával érhetők el. A velük szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartama is a bűnösségi körülményekhez, az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához igazodóan arányos volt, az a belső arányosság követelményeinek is megfelelt még a vagyoni hátrány további részének megtérítése mellett is. Helyes volt a foglalkozástól eltiltás alkalmazása is esetükben azzal, hogy annak megnevezése – ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség is utalt – helyesen gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás. Törvényesen került sor a pénzbüntetés kiszabására is és helyes volt az annak átváltoztatásával kapcsolatos rendelkezés is azzal, hogy az átváltoztatási kulccsal kapcsolatos rendelkezés szükségtelen volt, hiszen az nem büntetés kiszabási, hanem az büntetés végrehajtási kérdés, ezért az arra történő utalást a másodfokú bíróság mellőzte. Törvényes volt Terhelt1 II., Terhelt2 III., rendű vádlottak, valamint Terhelt4 VII. rendű elítélttel szemben a közügyektől eltiltás alkalmazása is, azok tartamát pedig arányosan állapította meg a törvényszék.

[53] Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszéknek azon álláspontját is, amely szerint Terhelt3 IV. rendű vádlott esetében a büntetési célok a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása nélkül is elérhetők, esetében a szabadságvesztés, a pénzbüntetés, a foglalkozástól eltiltás, valamint a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje egyaránt arányos tartamban került megállapításra. Helyesen járt el a törvényszék amikor Terhelt3 IV. rendű vádlott vonatkozásában megvizsgálta, hogy van-e helye az előzetes mentesítés alkalmazásának és helyes indokok alapján állapította meg, hogy a IV. rendű vádlott arra nem érdemes.

[54] Mindezekre figyelemmel a Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottakkal, valamint Terhelt4 VII. rendű elítélttel szemben kiszabott büntetések sem lényeges súlyosítása, sem lényeges enyhítése nem volt indokolt.

[55] Az elsőfokú bíróságnak a Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottakat, valamint Terhelt4 VII. rendű elítéltet érintő egyéb rendelkezései is törvényesek voltak.

[56] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla a bejelentett fellebbezéseket alaptalannak ítélte és a törvényszék ítéletének Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottak és Terhelt4 VII. rendű terheltre vonatkozó részét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig azt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy Terhelt4 VII. rendű vádlott személyes adatait a rendelkező részben írtak szerint pontosította, a foglalkozástól eltiltás megnevezését helyesbítette, illetve a Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 IV. rendű vádlottak és Terhelt4 VII. rendű terhelt vonatkozásában pénzbüntetés átváltoztatásának napi kulcsára vonatkozó megállapítást mellőzte.

[57] A másodfokú eljárás során Terhelt3 IV. rendű vádlott kirendelt védőjének díjával összefüggésben felmerült bűnügyi költség viseléséről az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, és az eredménytelen ügyészi fellebbezésre tekintettel megállapította, hogy azt az állam viseli.

[58] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapul.

Szeged, 2023. április 27.

Dr. Mezölaki Erik
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet
előadó bíró

Dr. Kiss Dániel
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.461/2022/19. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék I.B.543/2018/144. számú ítéletének Terhelt1 II. rendű, Terhelt2 III. rendű és Terhelt3 IV. rendű vádlottakra, valamint Terhelt4 VII. rendű elítélltre vonatkozó része a jelen ítélet folytán a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2023. április 27.

Dr. Mezölaki Erik
a tanács elnöke